Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου, σχετικά με το ρόλο της ανάπτυξης δεξιοτήτων και ικανοτήτων για την προώθηση των στόχων της Λισαβόνας

(2005/C 292/02)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΣΥΝΕΛΘΟΝΤΕΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ:

1. Τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που εγκρίθηκαν τον Μάρτιο του 2005 ([1]), για την επανενεργοποίηση της Στρατηγικής της Λισαβόνας, με γνώμονα την οικονομική αύξηση και την απασχόληση, δίνοντας έμφαση στη γνώση, την καινοτομία, το ανθρώπινο δυναμικό και τη διά βίου μάθηση ως *εκ των ουκ άνευ* για την επίτευξη των στόχων αυτών.

2. Τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές της Λισαβόνας για την οικονομική αύξηση και την απασχόληση (2005-2008) ([2]), σύμφωνα με τις οποίες πρέπει να προσαρμοσθούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης:

   — αυξάνοντας και εξασφαλίζοντας την ελκυστικότητα, την προσιτότητα και το ποιοτικό επίπεδό τους,

   — καλύπτοντας τις νέες ανάγκες στον τομέα της απασχόλησης, τις βασικές μελλοντικές απαιτήσεις όσον αφορά τις ικανότητες και τις δεξιότητες, βελτιώνοντας τον ορισμό και τη διαφάνεια των προσόντων, την ουσιαστική αναγνώρισή τους και την επικύρωση της άτυπης και της ανεπίσημης μάθησης.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΥΝ ΟΤΙ:

1. Στα πλαίσια της Διαδικασίας της Κοπεγχάγης, το Ανακοινωθέν του Μάαστριχτ, του Δεκεμβρίου 2004, ζητούσε να δοθεί έμφαση στη «διασύνδεση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας της οικονομίας της γνώσης για ένα εργατικό δυναμικό ιδιαίτερα εξειδικευμένο», και για την ανάπτυξη ενός Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων «με βάση κυρίως τις ικανότητες και τα αποτελέσματα της μάθησης».

2. Στα πλαίσια του Προγράμματος Εργασιών «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010», η κοινή ενδιάμεση έκθεση 2004 ([3]) ζητά αυξημένη σύμπραξη (εθνική, περιφερειακή, τοπική και τομεακή) για την ανάπτυξη ευέλικτων και αποτελεσματικών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και ένα Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων όσον αφορά το οποίο η Επιτροπή επί του παρόντος διεξάγει διαβουλεύσεις.

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΥΝ ΟΤΙ:

1. Οι όροι «δεξιότητες και ικανότητες» στα παρόντα συμπεράσματα καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται σε όλες τις μορφές και επίπεδα εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων της επίσημης, άτυπης και ανεπίσημης μάθησης. Οι δεξιότητες και οι ικανότητες συμβάλλουν στην προσωπική ολοκλήρωση, στην ενεργό συμμετοχή στην κοινωνία και στην κοινωνική συνοχή, ενώ παρέχουν βάση για οικονομική αύξηση. Συμβάλλουν επίσης στην προσαρμοστικότητα, την καινοτομία και την αύξηση του επιχειρηματικού πνεύματος.

2. Οι επιδόσεις της οικονομίας της ΕΕ θα βελτιωθούν μέσω μεγαλύτερης παραγωγικότητας, επιχειρηματικότητας και ενσωμάτωσης των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας.

ΤΟΝΙΖΟΥΝ ΟΤΙ:

1. Η αύξηση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των εργαζομένων βελτιώνει την παραγωγικότητα. Ένα εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό είναι περισσότερο σε θέση να ανταποκριθεί στις μεταβολές μιας δυναμικής οικονομίας της γνώσης, ενώ άτομα με υψηλότερα επίπεδα δεξιοτήτων και ικανοτήτων έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να ενταχθούν κοινωνικά, να ολοκληρωθούν σε προσωπικό επίπεδο και να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία.

2. Η κοινωνία και η οικονομία της γνώσης απαιτούν το κατάλληλο επίπεδο βασικών ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής μόρφωσης και ηλεκτρονικών δεξιοτήτων για τους πολίτες της καθώς και την ικανότητα απόκτησης υψηλότερου επιπέδου δεξιοτήτων και ικανοτήτων ΤΠΕ ανάλογα με τις ανάγκες.

3. Η οικονομική αύξηση ενδέχεται να μην επιτευχθεί σε περίπτωση που οι επενδύσεις στον τομέα των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων περιορίζονται στους μορφωμένους. Ουσιαστικά οικονομικά οφέλη μπορούν επίσης να επιτευχθούν με τη βελτίωση των βασικών ικανοτήτων και με την κάλυψη των αναγκών ανειδίκευτων και μειονεκτικών ομάδων, μεταξύ άλλων και με την καλύτερη χρησιμοποίηση των υφισταμένων δεξιοτήτων και ικανοτήτων, λόγου χάρη, των ηλικιωμένων πολιτών.

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ΟΤΙ:

1. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων αποτελεί κεντρικό στοιχείο των στρατηγικών διά βίου μάθησης. Οι στρατηγικές αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν την απόκτηση βασικών ικανοτήτων και να βασίζονται σε αποτελεσματικά συστήματα γενικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, από όπου προκύπτουν άτομα που επιθυμούν να ανανεώνουν και να αναπτύσσουν τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους διά βίου. Θα πρέπει να προαχθεί η ισότιμη κοινωνική αναγνώριση της VET (Επαγγελματική Εκπαίδευση και Επιμόρφωση) και της γενικής εκπαίδευσης και να προωθηθούν οι μεταξύ τους διασυνδέσεις. Ο διά βίου προσανατολισμός είναι επίσης ζωτικής σημασίας προκειμένου να υποστηρίζεται ο κάθε άνθρωπος να αποκτά και να ανανεώνει τις δεξιότητες και ικανότητές του.

([1]) Έγγρ. 7619/1/05.
([2]) Έγγρ. 10205/05 (θα δημοσιευθεί στην ΕΕ).
([3]) Έγγρ. 6905/04.

2. Ο ρόλος των Υπουργών Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι κεντρικός για την εξασφάλιση αποτελεσματικών στρατηγικών όσον αφορά τις δεξιότητες και τις ικανότητες. Προς τούτο, είναι ουσιαστικής σημασίας η στενή συνεργασία με όλα τα αρμόδια υπουργεία.

3. Στις πολιτικές στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνεται μια πρωτόβουλη προσέγγιση, ούτως ώστε να προβλέπονται οι δεξιότητες, οι ικανότητες και οι νέες ανάγκες απασχόλησης της κοινωνίας και της οικονομίας.

4. Τα σχετικά υπουργεία θα πρέπει επομένως να επιτύχουν την ενεργό συμμετοχή των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων φορέων στον τομέα της έρευνας, προκειμένου να προσδιορισθούν οι τομεακές ανάγκες δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Οι συμπράξεις αυτές μπορούν να βελτιώσουν την παραγωγικότητα, να περιορίσουν τα κενά δεξιοτήτων και να παράσχουν κίνητρα στους εργοδότες ώστε να προβαίνουν στην εκπαίδευση και την κατάρτιση του εργατικού τους δυναμικού.

5. Η θέσπιση ενός Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, θα πρέπει να οδηγεί σε μεγαλύτερη διαφάνεια και αναγνώριση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που χρειάζεται η αγορά εργασίας, και να παρέχει τη δυνατότητα στους τομείς σε ευρωπαϊκό επίπεδο να αντιμετωπίζουν νέες προκλήσεις στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

6. Οι καινοτόμες μέθοδοι παροχής διδασκαλίας, για παράδειγμα μέσω ΤΠΕ, παρέχουν τη δυνατότητα ευρύτερης συμμετοχής στη διά βίου μάθηση και μπορούν κατ' αυτόν τον τρόπο να περιορίσουν τον κοινωνικό αποκλεισμό και να βελτιώσουν το συνδυασμό επαγγελματικού και οικογενειακού βίου. Η ευέλικτη παροχή μάθησης στους εργαζομένους μπορεί να διευκολυνθεί μέσω της καλύτερης συνεργασίας με τους παρόχους της μάθησης καθώς και μέσω της αποτελεσματικής χρήσης των υποδομών ΤΠΕ.

ΚΑΛΟΥΝ ΤΟΣΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΟΣΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. να εξετάσουν το ζήτημα των τομεακών δεξιοτήτων στο πλαίσιο της ανάπτυξης δεξιοτήτων και ικανοτήτων στα πλαίσια του Προγράμματος Εργασιών «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010»,

2. να χρησιμοποιήσουν μελλοντικά κοινοτικά μέσα στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης για τη στήριξη της ανάπτυξης τομεακών προσεγγίσεων των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων σε συνάρτηση αφενός με την ΕΕΚ και αφετέρου με την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

ΚΑΛΟΥΝ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

1. να μεριμνήσουν για την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων υπουργείων για την ανάπτυξη στρατηγικών όσον αφορά τις δεξιότητες και τις ικανότητες, μεταξύ άλλων κατά την εκπόνηση των ετήσιων εθνικών εκθέσεών τους στα πλαίσια της Λισαβόνας καθώς και στα πλαίσια των εθνικών στρατηγικών τους για τη διά βίου μάθηση,

2. να καθιερώσουν συμπράξεις, σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό και τομεακό επίπεδο με βασικούς ενδιαφερόμενους, μεταξύ άλλων τους εργοδότες και τις συνδικαλιστικές ενώσεις, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές. Οι συμπράξεις αυτές θα πρέπει να δημιουργήσουν ένα σύστημα το οποίο θα ανταποκρίνεται στη ζήτηση, θα λαμβάνει υπόψη τις μακροπρόθεσμες ανάγκες δεξιοτήτων και ικανοτήτων, θα ενθαρρύνει τις επενδύσεις στον τομέα των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων και θα καλύπτει τις ειδικές ανάγκες των μειονεκτικών ομάδων,

3. να προωθήσουν τη συνεργασία μεταξύ παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης για την εκμετάλλευση των υφισταμένων υποδομών ΤΠΕ, προκειμένου να διευρυνθεί η συμμετοχή στη διά βίου μάθηση, και να βελτιωθεί το επίπεδο των ηλεκτρονικών δεξιοτήτων των πολιτών τους.

ΚΑΛΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. να δημιουργήσει το 2006 ομάδα των κρατών μελών που επιθυμούν να αναπτύξουν δραστηριότητες μάθησης από ομότιμους όσον αφορά τομεακές δεξιότητες, στα πλαίσια του Προγράμματος Εργασιών «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010»,

2. να ζητήσει από το ΕΚΑΕΕ και, ανάλογα με την περίπτωση, το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, να ολοκληρώσουν κατά το 2006 μια επισκόπηση όσον αφορά διάφορες τομεακές προσεγγίσεις σχετικά με τις δεξιότητες και τις ικανότητες ανά την ΕΕ καθώς και στις προσχωρούσες και τις υποψήφιες χώρες.